

DE MAREDIJKBUURT KIJKT VOORUIT

In de Maredijkbuurt vindt een groot aantal activiteiten plaats dankzij de inzet van vele bewoners. De Maredijkers zijn ook betrokken bij bredere ontwikkelingen in de wijk en daarbuiten. In 2017 ontstond binnen het bestuur de behoefte de activiteiten en ontwikkelingen meer in samenhang te bekijken. Het bestuur van de Vereniging Maredijkbuurt nam het initiatief een Buurtvisie te ontwikkelen. Enkele bewoners reageerden op de oproep mee te denken en zij hebben begin 2018 een concept-visie geschreven die op 16 april tijdens een openbare discussieavond is besproken. De visiegroep verwerkte wat die avond naar voren is gebracht. Daarnaast zijn de opmerkingen die voor en na de avond schriftelijk binnenkwamen waar mogelijk ingepast in de tekst. Vervolgens is de buurtvisie besproken met het bestuur en de gemeentelijke wijkregisseur. De definitieve versie van de Buurtvisie is op 15 juni door het bestuur van de Vereniging Maredijkbuurt vastgesteld.

Het bestuur dankt de leden van de visiegroep hartelijk voor hun inzet en hun bijdragen. Dank jullie wel, Magdalena Zielińska en Roeland Paardekooper (van de Aloëlaan), Dik Toet (van de Maredijk), Connie van Paridon, Koos van Putten en Jeroen Jansz (van de Marislaan).

Het bestuur van de Vereniging Maredijkbuurt, 15 juni 2018.

INLEIDING

De Buurtvisie heeft als doel alles wat speelt in de buurt meer in samenhang te bekijken. We beschrijven hoe de Maredijkbuurt er nu uitziet en hoe dat over vijf jaar zou moeten zijn. Daarbij wordt ook geschetst welke stappen er tussen nu (2018) en 2022 moeten worden gezet. In de komende vijf jaar kan er ook vooruitgang worden geboekt in de richting van veranderingen op een veel langere termijn. In de toekomst zou de Maredijkbuurt duurzaam kunnen zijn, door geheel op alternatieve energie over te gaan en geen aardgas meer te gebruiken, of zouden de straten autovrij kunnen zijn met parkeervoorzieningen aan de rand van de wijk. Ook zouden de straten nog groener kunnen zijn dan nu al het geval is. Maar voordat het zover is, leggen we ons in deze visie eerst toe op de komende vijf jaar (2018 – 2022).

De Vereniging Maredijkbuurt heeft het initiatief genomen tot het formuleren van de Buurtvisie. De Vereniging is op 17 september 1998 opgericht met als doel “de onderlinge relaties tussen de bewoners van de Maredijkbuurt te bevorderen, teneinde een zo goed mogelijk woon- en leefklimaat te realiseren” (statuten artikel 2.1). Ongeveer een derde van de wijkbewoners is lid van de vereniging. De wijk kent ook de (oudere) Speeltuinenvereniging Rondon De Maredijk met een ander doel, namelijk het zorgen voor een goede exploitatie van de speeltuin. Het werkgebied van de speeltuin is breder dan de Maredijkbuurt. De verenigingen hebben in 2014 het initiatief genomen tot de ingrijpende verbouwing van het speeltuingebouw. De verbouwing is gedeeltelijk door de gemeente gefinancierd, maar kon alleen slagen dankzij de subsidies die de verenigingen verwierven. Sinds de opening in januari 2016 bruist *Het Maredijkhuis* van de activiteiten die kleur geven aan de wijk en de speeltuin.

Maredijkbuurt Leiden, Bron: Google Maps

We hebben de Buurtvisie ingedeeld aan de hand van verschillende thema's die over specifieke ontwikkelingen gaan, maar die ook onderling samenhangen:

1. LEEFKLIAMAT IN DE STRAAT	pagina 2
2. LEEFKLIAMAT ROND DE WIJK	pagina 4
3. VERGROENING EN DUURZAAMHEID	pagina 6
4. SOCIAAL	pagina 8
5. VEILIGHEID	pagina 12
6. COMMUNICATIE	pagina 12

Elk thema wordt aan de hand van drie oordelen besproken. Eerst beschrijven we wat we willen voortzetten, met andere woorden wat goed is aan de huidige situatie. Daarna komt aan de orde wat we willen verbeteren, dus wat iets minder goed is en daarom aangepakt zou moeten worden. Het derde oordeel is veranderen waarbij het gaat over zaken die slecht zijn en waar drastische ingrepen noodzakelijk zijn. Na de oordelen stellen we bij elk thema enkele stappen voor die bijdragen aan de voortzetting, verbetering of verandering.

1. LEEFKLIAMAT IN DE STRAAT

De straten in de Maredijkbuurt zijn erg verschillend. De Maredijk is bijvoorbeeld een lint en de Poelgeeststraat is dichtbebouwd; de Vaartkade is een straatje aan het water. De wijk kent bovendien verschillende panden, bijvoorbeeld de hofjesachtige woningen in de Piet Heinstraat, de oudste panden van de wijk aan de Marislaan, het centraal wonen project in De Oranjerie en de appartementen aan de Fokkerweg. Tot slot worden die panden op verschillende manieren bewoond. We treffen de klassieke eengezinswoning aan, maar de wijk kent ook woongroepen en appartementengebouwen voor jongerenhuisvesting. Een toenemend aantal panden is de laatste jaren gesplitst in afzonderlijke wooneenheden ('verkamering'). De gemeente ziet sinds 2018 beter toe op de veiligheid van gesplitste panden. In het Beleidsakkoord 2018-2022 kondigt het Leidse college van B&W nieuw beleid aan, te beginnen met een stop op het afgeven van vergunningen.

“ Zou het trouwens niet wat zijn mooie klassieke lantaarns in onze wijk te hebben, zet als op de Haarlemmerweg?

Voortzetten

- **De verschillende aard van de panden en de woonvormen.** Met de erkenning dat gezinnen, alleenstaanden, woongroepen, jongeren, studenten, ouderen en expats hun woningen vaak op verschillende manieren gebruiken.
- **Veel eigenaren hebben hun huizen opgeknapt**, de doorsnee kwaliteit van de woningen is goed.

Verbeteren

- Het splitsen van panden in afzonderlijke, vaak kleine wooneenheden ('verkamering') leidt op enkele plaatsen tot overlast (herrie, fietsenchaos, afval).
- **De schaarste aan parkeerplaatsen.**

Veranderen

- Er staan **enkele verpauperde panden** in de wijk (bijvoorbeeld het gezichtsbepalende Blok gebouw op de Maredijk, en enkele panden in andere straten) die opgeknapt zouden moeten worden.
- **De 'weesfietsen'** en fietswrakken.
- **Het dumpen van afval** naast de ondergrondse containers. De capaciteit van met name de papiercontainers voldoet niet.
- **De straatverlichting** in de wijk past niet in het karakter van de wijk. (Beargumenteren waarom niet? Beargumenteren wat wel past!)

Aanpak

1. De inventarisatie van de verkamering in de wijk uit 2016 actualiseren en vaststellen waar dit tot overlast leidt. De overlast samen met burens, eigenaren van panden en andere straatbewoners aanpakken.
2. Toezien op de toepassing in de wijk van het nieuwe gemeentelijke beleid ten aanzien van verkamering, in het bijzonder de beperking van vergunningen.
3. Parkeren:
 - De parkeerdruk was veel lager toen de Maredijkbuurt een aparte zone was. We willen samen met de gemeente de verkeersstellingen uit 2018 vergelijken met de situatie toen er nog aparte zoning was. De uitkomst van de vergelijking geeft mogelijk aanleiding de oude situatie te herstellen.
 - We willen een aanpak tegen de langparkeerders uit overige B-zones, met name zogenaamde ‘Schipholparkeerders’. Mogelijk kan de Lammermarktgarage daar een rol in spelen.
 - De bedrijfsparkeergarages en parkeerplaatsen aan de westkant van de wijk staan voor een groot deel leeg. Wanneer deze beschikbaar komen voor wijkbewoners en hun bezoek, neemt dit de parkeerdruk weg.
4. De gemeente en de wijkregisseur (Gemeente Leiden) blijven wijzen op de staat van verpauperde panden en monitoren of de verpaupering door de gemeente of eigenaar wordt aangepakt.
5. De weesfietsen campagne elk jaar begin september herhalen: weesfietsen en fietswrakken worden gemarkeerd om daarna verwijderd te worden. Ook zouden op strategische plekken enige fietsenrekken of ‘nietjes’ geplaatst kunnen worden. Bij voorkeur zouden fietsen inpandig geparkeerd dienen te worden, met name waar de fietsendichtheid groot is.
6. De afvaldumpers aanspreken, bijvoorbeeld aan de hand van adresstickers op de verpakkingen.
7. Het Aloëlaan-initiatief om met een team buurtbewoners zwerfafval in de wijk te verzamelen elk kwartaal herhalen.
8. Het vervangen van de straatverlichting gebeurt binnen een strikte planning van de gemeente. Hierop vooruitlopend bepleit de Maredijkbuurt fraaie, duurzame en technisch innovatieve verlichting die past bij de wijk, bijvoorbeeld door lantaarnpalen te kiezen die aansluiten bij de stijl uit de periode toen de wijk gebouwd werd.

Het parkeren (is) een issue, het aantal parkeerplaatsen is op gezette tijden beperkt.

De uitdagingen rond Het Avontureneiland.
Fotograaf: Jeroen Jansz

2. LEEFKLIJMAAT ROND DE WIJK

De Maredijkbuurt is een ‘eilandje’ aan de rand van het historisch centrum. De wijk wordt begrensd door het water van de Haarlemmertrekvaart het drukke verkeer op de Willem de Zwijgerlaan, de Schipholweg en het Schuttersveld alsmede de Rijnsburger- en Maresingel. De insluiting brengt een gevoel van beslotenheid met zich mee, dat wordt versterkt door de ruimte en het groen van de speeltuin.

De Maredijkbuurt valt onder het bestemmingsplan *Schuttersveld e.o.* dat in 2011 is vastgesteld. Het bestemmingsplan heeft een conserverend karakter en bevestigt alle huidige functies in de wijk (wonen, detailhandel, zorg, kantoor, horeca, recreatie). Het bestemmingsplan omschrijft de wijk als een gevarieerd gebied met kleinschalige woonbuurten in het oosten en grootschalige kantoorlocaties in het westen.

De herinrichting van het middendeel van de Maredijk (2014) is een succes. De nieuwe bomen dragen bij aan het straatbeeld en geven geen problemen voor de aanpalende woningen. In 2018 worden de Poelgeeststraat en Schutterstraat opnieuw ingericht met veel aandacht voor groene blokken in beide straten, die in samenspraak met bewoners worden aangelegd en onderhouden. De herinrichting van de Rijnsburgersingel staat op stapel.

Voortzetten

- **Er is beperkt doorgaand verkeer** in het hart van de wijk.
- **Het doorgaande verkeer op de Rijnsburgersingel** wordt in de nabije toekomst beperkt. De herinrichting beoogt daarnaast de aansluiting bij Het Singelpark te verbeteren.
- **Het eenrichtingsverkeer op de Maredijk (stadzijde) en Aloëlaan** waardoor de in- en uitgangen van de wijk voor auto's beperkt zijn.
- Na de **herinrichting van de Poelgeeststraat en de Schutterstraat** hebben alle straten een prettig straatbeeld met bescheiden mogelijkheden voor buitenverblijf (bankjes, stoepen).

Verbeteren

- **De herinrichting van het Schuttersveld als onderdeel van de Centrumroute** (van Lammenschans tot Leiden Centraal) heeft ver strekkende gevolgen voor de in- en uitgang van de wijk, met als mogelijk gevolg de afsluiting van de in- en uitgang van de wijk voor auto's en zelfs voor fietsers via de Fokkerweg/Schuttersveld.
- **Het stationsproject** (gebouw De Lorentz, verleggen van busroutes) zal naar verwachting tot toename van het verkeer op het Schuttersveld leiden.
- De Maredijkbuurt wordt bedreigd door **de toenemende hoogbouw** om ons heen.

Veranderen

- **Het drukke verkeer op doorgaande wegen** (de zogenaamde Leidse Ring van Leiderdorp via de Willem de Zwijgerlaan, de Stationstunnel, Naturalis, naar Katwijk) langs de Maredijkbuurt geeft herrie, (fijn)stof, stank en mogelijk ongewenst extra bezoek aan onze wijk (sluipverkeer en gelegenhedenzoekers) moet met gemeentelijke maatregelen voorkomen worden.
- **Voorkomen dat de route Maredijk-Aloëlaan een sluiproute wordt.** Dit geldt in het bijzonder voor (grote) vrachtwagens die nu al regelmatig vastlopen in de bochten, bijvoorbeeld op het pleintje voor de groentezaak en aan het einde van de Maredijk.

De Lorentz in aanbouw.
Fotograaf: Magdalena Zielińska

Aanpak

1. De Marewijkbuurt blijft met (bestuurs-)vertegenwoordigers meedoen in de gemeentelijke werkgroepen over het Stationsgebied en Centrumroute en Leidse Ring om de belangen van de stadbewoners te bewaken.
2. De Marewijkbuurt blijft betrokken bij de ontwikkeling van de Schipholweg en de Big Boss-locatie (einde Marewijk, overzijde Willem de Zwijgerlaan). We ondersteunen de versterking van de woonfunctie op beide locaties. De buurt staat positief tegenover het uitgangspunt om de leefbaarheid van de Schipholweg te verbeteren. Randvoorwaarden van de buurt zijn daarbij:
 - Geen storende hoogbouw
 - Geen toename van verkeer in de wijk
 - Verbetering van de parkeermogelijkheden voor de bewoners in de wijk en hun bezoekers.
3. De plaatsing van geluidsschermen langs de Willem de Zwijgerlaan is noodzakelijk, ook als het een 50 km zone blijft, tenzij er ondertunneling mogelijk is, waarmee de historische verbinding met de Big Boss-locatie in ere hersteld wordt en de ontsluiting voor de nieuwe toekomstige bewoners naar het hart van de wijk prettiger en veiliger wordt
 - De acties vinden plaats in samenspraak met Groenord, andere aanwonenden en woningbouwverenigingen.
4. De maximumsnelheid van 50 kilometer op de Leidse Ring blijft gehandhaafd als bijdrage aan de beperking van de overlast van herrie, stank en stof.
5. De veiligheid van de in- en uitgangen van de wijk voor fietsers en voetgangers moet worden verbeterd. De kruisingen Marewijk/Rijnsburgersingel en Marislaan/Rijnsburgersingel zijn te onoverzichtelijk.
6. Het dient voorkomen te worden dat er een doorgaande verkeersroute door de wijk ontstaat.
7. Het ontwikkelen van een alternatieve inrichting voor het 'parkeerterrein' in de driehoek Schuttersveld-Marislaan-Fokkerweg, waarbij de nadruk ligt op de combinatie van parkeerplaatsen voor bewoners en groen.
8. De fietsroute van de kop van de Marewijk richting Groenord-Noord en het Trekvaartplein via de brug over de Haarlemmertrekvaart en onder de Willem de Zwijgerlaan door bestaat nu gedeeltelijk uit een grindpad (naast de nieuwbouw aan de Willem de Zwijgerlaan). Wij bepleiten het herstel van de doorgaande fietsroute.

Kunstwerk van Toyoko Shimada:
de Marislaan is geen doorgaande verbinding.
Fotograaf: Magdalena Zielińska

3. VERGROENING EN DUURZAAMHEID

De groene kanten van de Maredijkbuurt hebben al sinds de campagne ‘Maredijk Groen en Veilig’ (eind jaren ’70) de aandacht. Recent doen veel bewoners mee aan de actie Steenbreek. De veranderingen zijn al zichtbaar in de Aloëlaan. Bewoners van andere straten hebben zich aangesloten. De Vereniging Maredijkbuurt zet zich, in samenwerking met de gemeente, in voor een verdere uitbreiding van de groene bewonersprojecten. De Buurttuin aan het Tamboerpad, is sinds 2015 een enorme aanwinst voor de wijk. De speeltuin is van oudsher een grote groene long in de wijk, net als het aanpalende Avontureneiland.

De energietransitie naar duurzame vormen vindt vooral in individuele woningen plaats. De Oranjerie kent grotere gezamenlijke projecten. Het gaat in de meeste gevallen om zonnepanelen.

Voortzetten

- **De groene speeltuin**, de geveltuintjes in de Aloëlaan.
- **De Buurttuin** is ingericht met het geld van de Herfstpremie die de buurt in december 2014 won. Een aantal buurtbewoners onderhoudt de tuin. Buurtbewoners of mensen die werken in de buurt maken gebruik van de tuin om er rustig te lezen, zomaar zitten of te lunchen. Buurtbewoners halen geregeld kruiden en groenten uit de tuin voor eigen gebruik.
- De investering van huiseigenaren in **duurzame energie en energiebesparende (isolatie-) maatregelen**.

Verbeteren

- **Het bestrijden van zwerfafval** in de groenstroken langs de Maredijk en de Marislaan.
- Het bestrijden van zwerfafval op en rond Het Avontureneiland.

Veranderen

- De smalle stoepen van de Maredijk maken het moeilijk meer groen te realiseren. **Het is wel mogelijk groene eilandjes te creëren.**
- **Het verval van Het Avontureneiland.**

“ Leuk initiatief van de vergroening van de Maredijk! Mag van ons best een parkeerplek kosten. Wij zouden heel graag meedoen de straat te vergroenen!

Juni 2018: Maredijkbewoners vergroenen de straat.
Fotograaf: Magdalena Zielińska

Aanpak

1. Steenbreek, geveltuintjes en dergelijke in alle straten, met bijzondere aandacht voor de groenstrook langs de Maredijk.
2. Meer bekendheid voor de Buurttuin, zodat meer tuinlieden uit de wijk bijdragen aan het onderhoud.
3. Uitbreiden van de toegankelijkheid van de speeltuin (in het weekeinde), voor de kinderen, natuurlijk, maar ook voor buurtbewoners die buiten willen verpozen.
4. Uitbreiden van de toegankelijkheid van het basketbal/voetbal veldje naast de speeltuin, omdat dit een aantrekkelijk buitenplaats voor jongeren is. Dit vereist een bewoner die bereid is het hek te openen en af te sluiten.
5. De Maredijkbuurt blijft bij de gemeente aandacht voor groen in en om de wijk. Het huidige Leidse groenbeleid is minimalistisch en zou sterker verbonden moeten worden met bredere ecologische belangen, bijvoorbeeld op het gebied van schonere lucht.
6. De gemeente moet het Avontureneiland renoveren.
7. We willen de biodiversiteit in de wijk vergroten (bijenhotel, insectvriendelijke beplanting)
8. We zoeken aansluiting bij initiatieven zoals 'De Duurzaamste Kilometer van Nederland' en 'Leiden Centraal Park' die zich richten op de vergroening van de leefomgeving rond het centraal station).
9. De Maredijkbuurt ontwikkelt in samenwerking met andere partijen (zoals de gemeente of milieuorganisaties) een lange-termijn perspectief op de energietransitie van aardgas naar andere bronnen.
10. Waar mogelijk op tijd die huiseigenaren die willen verbouwen wijzen op subsidies en andere duurzaamheidsfondsen, scans en dergelijke, onder meer door middel van nauwe samenwerking met de campagne Goed Leiden. Hiervoor kan de buurt regelmatig zijn communicatiekanalen inzetten.

Zonepanelen in de Maredijkbuurt met subsidie.
Fotograaf: Magdalena Zielińska

4. SOCIAAL

De Maredijkbuurt is divers van samenstelling. Jong en oud woont door elkaar en er wonen mensen met verschillende (etnische) achtergronden, hoewel de wijk overwegend ‘wit’ is. De meeste bewoners zijn Nederlandstalig, maar het aantal niet-Nederlanders neemt toe. Het zijn vaak studenten en expats. De diversiteit is een groot goed en het is belangrijk dat bewoners van diverse achtergrond zich thuis en veilig voelen in de wijk en elkaar kunnen ontmoeten bij de verschillende activiteiten.

Tot september 2017 kende de wijk een echte buurtwinkel, **Het Maredijkje**. Voor veel wijkbewoners was dit een plek waar men andere bewoners ontmoette en een praatje maakte met het winkelpersoneel. Het Maredijkje heeft op verschillende manieren bijgedragen aan buurtactiviteiten, met het mini popfestival Saspop naast de zaak als hoogtepunt.

Veel buurtbewoners willen graag dat de buurt gezellig, actief en zorgzaam is. Dat betekent dat de bewoners elkaar helpen als dat nodig is, er gelegenheid is om elkaar te ontmoeten en er in de wijk mogelijkheden zijn om samen

wat te doen. Gezellig, actief en zorgzaam zijn drie doelstellingen die met elkaar samenhangen, want je helpt elkaar als je elkaar kent, je ontmoet elkaar als je samen dingen doet en door samen te dingen te doen en voor elkaar te zorgen ontstaat er een gevoel van saamhorigheid.

In 2014 heeft een groepje buurtbewoners de Activiteitencommissie opgericht om samen met de buurtvereniging de sociale netwerken in de wijk te versterken. De buurt heeft meegedaan in **de Herfstpremie competitie van Fonds 1818 en het Leidsch Dagblad**. In december 2014 heeft dat de Maredijkbuurt de hoofdprijs van €10.000 had gewonnen. Dit geld is gebruikt om allerlei activiteiten te organiseren en verbeteringen in de wijk en Het Maredijkhuis te realiseren. De bodem van de Herfstpremie schatkist komt in zicht, wat betekent dat er nieuwe financieringsbronnen moeten worden gezocht.

We bespreken de activiteiten in de wijk onder de noemers **gezellig**, **actief** en **zorgzaam**.

December 2014: De Maredijkbuurt wint De Herfstpremie.
Fotograaf: Jeroen Jansz

4.1. Gezellig - buurtbewoners zoeken elkaar op voor de gezelligheid

Voortzetten

- De jaarlijkse **nieuwjaarsborrel** en zomerborrel. Hier komen gemiddeld 50 – 75 buurtbewoners op af.
- De jaarlijkse **Straatmaaltijd/Maredag**. Het afgelopen jaar was er een straatmaaltijd plus met optredens van buurtgenoten, sport en spel en andere activiteiten. Hier komen 100 – 200 buurtbewoners op af.
- Het semi-maandelijkse **Eten op de Marewijk**: Ongeveer eens in de maand wordt er gezamenlijk op vrijdag gekookt en gegeten in Het Marewijkhuis.
- Het semi-maandelijkse **‘Aan Tafel met Ruud’**. Elke laatste zondag van de maand houdt buurtgenoot Ruud Binnendijk een talkshow in Het Marewijkhuis met gasten uit de buurt en buiten de buurt. Aantal bezoekers varieert van 20 tot 60.
- Onregelmatig zijn er **Kinderactiviteiten** (vanuit de Speeltuinen): Sint-Maarten en Palmpasen stokken maken.
- Het **wekelijkse koffiedrinken** in Het Marewijkhuis. De opkomst is laag (3 – 6 personen) maar voorziet in een behoefte.
- De **wekelijkse klaverjasavond** in Het Marewijkhuis. Deze groep bestaat vooral uit wat oudere ex-buurtbewoners.
- Een tweede jaarlijks (buiten-) evenement naast de Straatmaaltijd/Maredag naar het voorbeeld van Saspop (kleinschalig **buurtpopfestival** naast de winkel van Sassen).

Verbeteren

- In het algemeen geldt dat vaak **dezelfde groep mensen aan de buurtactiviteiten deelnemen**.
- In samenwerking met de speeltuin zouden er **meer activiteiten voor kinderen** kunnen worden georganiseerd.

Juni 2017: Eten op de Marewijk.
Fotograaf: Roeland Paardekooper

Veranderen

- **De gemiddelde leeftijd van de deelnemers aan de activiteiten is relatief hoog**. Enkele jonge ouders, jongeren en studenten doen mee, bijvoorbeeld bij het organiseren van de Straatmaaltijd en het vrijdagse Eten op de Marewijk. Er zou meer kunnen gebeuren voor de groeiende groep kinderen en pubers. Dit zal vooral van de ouders van de kinderen en/of de vrijwilligers van de speeltuin moeten komen.

Aanpak

1. **Organiseren van een buitenactiviteit in het voorjaar, bijvoorbeeld een voorjaarsmarkt met plantjes en biologische producten en informatie over duurzame maatregelen.**
2. **Doorgaan met de Straatmaaltijd/Maredag (september).**
3. **Activiteiten voor jonge buurtbewoners tussen de 12 en 18 jaar zouden een belangrijke bijdrage leveren aan de samenhang in de wijk.**

4.2. Actief – buurtbewoners zoeken elkaar op om samen wat te doen

Voortzetten

- Twee keer per week is er een **Speel-o-Theek** voor kleine kinderen (woensdagochtend en zaterdagochtend in Het Maredijkhuis).
- Wekelijks wordt er op **maandagmiddag gewandeld** met een groep buurtgenoten van 14 tot 16 uur. Eens per jaar is er een avondwandeling.
- Wekelijks wordt er op maandagmorgen gezongen door het **buurtkoor Singin Maredijk**. Deelnemers: 18, waaronder ook mensen van buiten de wijk. Uit het budget van de Herfstpremie is een piano aangeschaft.
- Elke dinsdag, woensdag en zaterdag kunnen **boeken worden geruild** in Het Maredijkhuis.
- Wekelijks repeteert de **Kluchtencompagnie** in Het Maredijkhuis.

Verbeteren

- Wekelijks: **Bewegen voor ouderen**: 5 ouderen gymmen elke donderdagochtend onder leiding van een gymdocente. De groep is eigenlijk net te klein om rendabel te kunnen draaien.
- Een buurtbewoner gaf een aantal vaak oudere mede buurtbewoners **computerles aan huis**. De vraag hiernaar lijkt nu te zijn opgedroogd, maar kan de komende jaren terugkeren.

‘Aan Tafel met Ruud’,
in de achtergrond kasten met
boeken die geruild kunnen worden.
Fotograaf: Roeland Paardekooper

Aanpak

1. De huidige activiteiten worden doorgelicht op hun haalbaarheid in de toekomst.
2. Enkele bewoners zijn een *Social Sofa* aan het organiseren. Dit is een vrolijk vormgegeven bank die uitnodigt tot bij elkaar zitten en een praatje maken.
3. Buurtbewoners stimuleren voorstellen te doen voor andere activiteiten en die samen met anderen vormgeven.

Januari 2018: Optreden van het buurtkoor *Singin Maredijk*.
Fotograaf: Christa de Boer

4.3. Zorgzaam – buurtbewoners steken elkaar de helpende hand toe

De wijk kent vele verschillende bewoners, waaronder bewoners die kwetsbaarder zijn dan anderen. Bijvoorbeeld vanwege hun gezondheid, hun validiteit of hun financiële situatie. De afgelopen jaren is de meeste aandacht besteed aan mensen van hoge leeftijd die mogelijk kwetsbaar zijn. Er zijn echter meer mensen die moeite hebben hun weg in de moderne maatschappij te vinden (papierwerk, taalproblemen, modernisering), waaronder buurtbewoners die niet of beperkt Nederlands spreken. In 2014 zijn de meeste 75+ers in de wijk door de activiteitencommissie bezocht met de vraag welke behoefte er bij deze groep is aan wijkactiviteiten, hulp en initiatieven. Het ging om tien 75+ers en de indruk is dat er niet veel meer in de wijk wonen. Er is wel een grote groep 55 tot 75-jarigen. Er is contact met het Sociaal Wijkteam (Boerhaave en Stationsbuurt) dat in actie kan komen als professionele zorg noodzakelijk is.

Enkele bewoners richtten een klussendienst op met als doel de burenhulp te stroomlijnen. Al snel bleek dat veel mensen willen helpen, maar heel weinig mensen aangeven geholpen te willen worden. Het blijkt ook dat er veel praktische hulp geleverd wordt in de buurt, maar dan vooral op basis van elkaar kennen, vaak directe burenhulp.

Voortzetten

- **Er is wel een aantal kwetsbare ouderen in de wijk**, die naar ons idee behoorlijk goed ‘gemonitord’ worden door de directe omgeving.

Verbeteren

- **BUUV.nl is een online marktplaats op het gebied van burenhulp.** De activiteitencommissie heeft BUUV.nl gesteund door bij iedereen in de wijk folders van BUUV in de bus te doen en door er in de Buurtkrant aandacht aan te besteden.
- Op dit moment komt er voor onze buurt nauwelijks wat uit. **De commissie heeft besloten om BUUV.nl op afstand te volgen.**

Veranderen

- **De relatie met het Sociaal Wijkteam** heeft nog niet geleid tot een verwijzing van het wijkteam naar onze activiteiten of omgekeerd vanuit de buurt naar het Wijkteam.

“Op het vlak sociaal zou het misschien een idee zijn om eens te inventariseren en daadwerkelijk langs te gaan bij ouderen/expats om te kijken waar er behoefte is aan zorg en een soort van “buddysysteem” in het leven roepen. Ik denk dat dit erg belangrijk is voor de verbinding van de buurt.

Aanpak

1. Een contactpersoon per (deel van een) straat zoeken, die een oogje houdt op de kwetsbare ouderen en expats. We denken hierbij aan een soort ‘buddysysteem’ als uit de inventarisatie blijkt dat daar behoefte aan is.
2. De Maredijkbuurt houdt contact met zorginstanties.
 - Radius; om te bezien of er wederzijds kan worden doorverwezen.
 - Het Sociaal Wijkteam; om vanuit de wijk te signaleren.
3. Tweejaarlijks: herhalen van het 75+ bezoek uit 2014.

5. VEILIGHEID

“Opgeruimd houden. Zelf ook opletten en bij onraad wijkagent bellen.

De veiligheidssituatie is voor een wijk in een middelgrote stad redelijk. Er hangen weliswaar zelden touwtjes uit de brievenbussen, maar er is wel sprake van alledaagse sociale controle, bijvoorbeeld doordat er altijd wel mensen op straat lopen en er vanuit veel huizen zicht op de straat is. De wijk is redelijk tot goed verlicht.

Er worden weinig veiligheidsincidenten gemeld. De laatste jaren is er een bescheiden aantal inbraken en insluipingen geweest, met een enkele keer een kortstondige toename. De wijkagent is actief en verbindt de analyse van incidenten met voorstellen voor preventie. Er is geen Whatsapp buurtpreventiegroep actief in de wijk.

Voortzetten

- De publieke ruimten van de wijk (Buurttuin; Avontureneiland) worden in harmonie gebruikt.

Verbeteren

- Af en toe wordt er vanuit auto's en scooters gedeald in het gebied Fokkerweg en Marislaan. De dealers vertrekken meestal als een bewoner een terloopse vraag stelt.

Veranderen

- Zomers klimmen 's avonds af en toe groepjes jongeren over het hek en maken herrie in de speeltuin. Daar is de speeltuin niet voor bedoeld en het geeft overlast in de woningen aan de Schutterstraat.

6. COMMUNICATIE

6.1. Binnen de wijk, met bewoners

De **Buurtkrant** is het centrale medium. De Buurtkrant wordt vijf keer per jaar gratis huis aan huis verspreid., onder leden en niet-leden.

De **Vereniging Marewijkbuurt gebruikt email** voor het contact met de leden, bijvoorbeeld om aanstaande activiteiten te melden.

De website van de vereniging <http://www.marewijkbuurt.nl> is bedoeld om informatie te delen en bevat een pdf van de Buurtkrant, nieuwsberichten en hyperlinks naar nuttige informatiebronnen. De website kent geen mogelijkheid om te reageren op de informatie. Er is ook een archief-website van de feestelijkheden en wederwaardigheden rond het 400 jarig bestaan van de wijk in 2013.

Het **Twitter-account** van de buurtvereniging heeft twee jaar goed gewerkt, maar is nu gesloten. Er zijn enkele kleine Whatapps groep(en) van bewoners. Er is geen Whatsapp Buurtpreventie. De Marewijkbuurt doet mee aan BUUV.nl die hierboven in de Sociale paragraaf werd beschreven.

Enkele bewoners hebben in 2014 de besloten **Facebookgroep 'Marewijkbuurt'** opgericht die in 2018 rond de 200 leden heeft. Er vindt veel uitwisseling plaats. De commerciële, internationale partij Nextdoor biedt een app voor het Stationskwartier aan (incl. Marewijkbuurt). Enkele bewoners van de Marewijkbuurt zijn actief op Nextdoor.

6.2. Binnen het bestuur van de Vereniging Maredijkbuurt

De Vereniging heeft een klein bestuur (voorzitter, secretaris, penningmeester) dat contact houdt met de bewoners en andere, externe partijen. De activiteiten die het bestuur initieert worden bijna altijd in werkgroepen samen met bewoners uitgevoerd. Er is daarnaast een Activiteitencommissie die veel activiteiten ontwikkelt (zie hierboven bij Sociaal), vaak in samenwerking met de vereniging.

6.3. Samenwerking met Speeltuinbestuur

De Vereniging houdt nauw contact met het bestuur van de speeltuin. Er is een gezamenlijke Beheerscommissie voor Het Maredijkhuis, omdat de Speeltuin eigenaar van het pand is en de buurtvereniging activiteiten in Het Maredijkhuis organiseert en verder een centrale rol speelt bij de verschillende activiteiten in de buurt.

6.4. Samenwerking met andere wijkverenigingen

De Maredijkbuurt neemt deel aan het Voorzittersoverleg Binnenstad met vertegenwoordigers van de andere buurtverenigingen. De contacten met de aanpalende wijken Groenord en Nieuw Leyden staan op een laag pitje.

6.5. Samenwerking met de gemeente en politie

De samenwerking met de gemeente verloopt al jaren moeizaam, ondanks de enthousiaste en constructieve inzet van onze wijkregisseur. Bij de projecten rond de verbouwing van Het Maredijkhuis en de vergroening van de wijk verliep het contact met de gemeente beter.

De gemeentelijke Wijkschouw in december 2017 is door de buurtbewoners als nuttig ervaren, omdat een aantal geconstateerde problemen direct werd aangepakt.

Het verenigingsbestuur overlegt halfjaarlijks met de politie in het zogenaamde Buurtkadersoverleg met bestuurders van de Leidse buurtverenigingen. Daarnaast is er regelmatig contact met de wijkagent.

Voortzetten

- **Het gebruik van verschillende communicatiekanalen.**
- Het Voorzittersoverleg Binnenstad.
- Het Buurtkadersoverleg

Verbeteren

- **De uitwisseling met bewonersorganisaties** in Groenord en Nieuw Leyden.

Veranderen

- **De communicatie met de gemeente Leiden.**

De papieren nieuwsbrief (is) nog steeds van nut, we lezen hem ook altijd.

Aanpak

1. **Afstemmen op elkaar van alle communicatiekanalen met de buurtbewoners / leden van de vereniging: de officiële website, de email nieuwsbrieven, en de Buurtkrant zouden dezelfde uitstraling moeten hebben.**
2. **Voortzetten van de Buurtkrant (huis aan huis & pdf op de site).**
3. **Website**
 - Herstructurering en ‘upgrade’ van de officiële website.
 - De website moet dynamischer worden en voor dit doel regelmatig met inhoud worden gevoed. Daarvoor zijn moderatoren nodig die berichten verzamelen en schrijven.
4. **Nieuwe wijkbewoners worden welkom geheten door de Vereniging. Het welkomstcadeau (verjaardagskalender) voor nieuwe leden van de Vereniging wordt gehandhaafd.**
5. **Het bestuur maakt in samenwerking met de wijkregisseur duidelijk dat de wijk een betere communicatie vanuit de gemeente verwacht over beleidsvoornemens en de uitvoering van plannen.**

TER OVERWEGING: HET PARTICIPATIE DILEMMA

Ook onze buurt lijdt aan het participatie dilemma: een relatief klein aantal mensen doet veel voor de wijk. Dat is aan de ene kant handig, want sommige mensen hebben tijd, hebben bepaalde kwaliteiten en groeien in hun werk. Maar je wilt juist ook dat zoveel mogelijk mensen uit de buurt een steentje bijdragen en betrokken zijn. Het leidt ook tot wederzijdse irritaties. De drukke mensen vinden dat ze alles moeten doen en uiteindelijk overal verantwoordelijk voor zijn. De mensen die betrokken zijn, maar niet heel veel doen, voelen zich vaak buitengesloten en hebben niet het gevoel makkelijk mee te kunnen doen.

Wil je zoveel mogelijk bewoners bij de buurt betrekken dan moet je actief het participatie dilemma bestrijden. De 'drukke baasjes' moeten werkzaamheden delegeren en werkzaamheden moeten niet te lang door één iemand worden uitgevoerd. Openbare oproepen voor vacatures werken in het algemeen niet zo goed. Er moet actief worden geworven voor opvolging van buurtbewoners met een bepaalde taak. Drie tot vier jaar is een mooie tijd om je taak weer aan iemand over te dragen. Dan kan je met nieuwe energie weer wat anders gaan doen in de wijk of daarbuiten.

TOT SLOT: DE VOLGENDE STAPPEN

De Buurtvisie (2018-2022) is eind juni 2018 gepubliceerd op de website van de buurtvereniging. Het is de bedoeling dat de Buurtvisie een 'levend verhaal' blijft, waar eventueel delen in veranderd kunnen worden.

Het bestuur van de Vereniging Maredijkbuurt bewaakt de uitvoering van de activiteiten in nauwe samenwerking met de activiteitencommissie en andere (groepen) bewoners. In het najaar van 2018 wordt de aanpak uit de Buurtvisie vertaald in een actieplan met prioritering. Daarbij wordt ook vastgesteld op welke manier onze acties kunnen profiteren van de voornemens in het Beleidsakkoord 2018-2022 van het college van B&W. Het actieplan zal regelmatig worden bijgesteld, om in de pas te blijven lopen met de actualiteit. Het bestuur draagt er ook zorg voor dat de Buurtvisie bekend is bij relevante externe partijen.

Het bestuur organiseert in het najaar van 2021 een evaluatie van de huidige Buurtvisie met als doel de visie om te werken tot een Buurtvisie 2022-2027.

We hebben citaten verwerkt uit de reacties van bewoners op eerdere versies van deze visie.

Bijlage 1

Enig inzicht in de bevolking van de Maredijkbuurt

De gemeente verzamelt geen gegevens over de Maredijkbuurt alleen. De wijk valt onder de Stationsbuurt. Dat is de Maredijkbuurt plus het gebied dat wordt begrensd door het Schuttersveld, de Singel, de spoorlijn en de Haarlemmertrekvaart. Op dat niveau worden de gegevens verzameld.

De stationsbuurt telt 2001 inwoners en 1.037 woningen. De Maredijkbuurt telt ongeveer 700 brievenbussen. Een huishouden in Nederland telt gemiddeld 2,2 personen, in de stationsbuurt is dat 1,9. Dat zou betekenen dat er in onze buurt rond de 1.400 inwoners wonen. Dat betekent dat naar schatting het merendeel, ongeveer 70%, van de inwoners van de Stationsbuurt in onze buurt woont. Gezien het soort woningen in onze buurt en het overige deel van de Stationsbuurt mogen we er ook van uit gaan dat de samenstelling niet heel anders is met uitzondering van het aantal kinderen. Kinderen zijn er met name in de laagbouw in onze buurt.

De Stationsbuurt heeft geen last van daling van het aantal inwoners zoals elders vaak het geval is. Het aantal inwoners is sinds 2000 zelfs licht gestegen. Dat komt waarschijnlijk door de groei van het aantal woningen in het andere deel van de Stationsbuurt.

In vergelijking met Leiden heeft de Stationsbuurt meer inwoners van 18 tot 39 jaar en minder kinderen (tot 17 jaar) en ouderen (vanaf 40 jaar). Er wonen vooral veel minder senioren (vanaf 65 jaar) en heel weinig heel oude mensen in de Stationsbuurt.

In de Stationsbuurt wonen:

Van 65 – 69 jaar	80
Van 70 – 74 jaar	54
Van 75 – 79 jaar	24
Van 80 – 84 jaar	19
Van 85 – 89 jaar	12
Van 90 – 94 jaar	1
Vanaf 95 jaar	geen

In de Stationsbuurt wonen relatief veel niet-Nederlandse inwoners met een westerse achtergrond (m.n. expats).

Opvallend is dat de WOZ-waarde van de woningen in de Stationsbuurt iets onder het gemiddelde ligt van Leiden, maar dat de inkomens behoorlijk hoger liggen. Bijzonder omdat je mag verwachten dat woningen in de buurt van het station gewild zijn.

Het aantal bijstandsgerechtigden in de Stationsbuurt is half zoveel als in Leiden (2,4 vs 4,6%).